Bijlage bij brief IENM/BSK-2013/159124
Stand van zaken actieplan kwaliteitsverbetering ventilatievoorzieningen nieuwbouwwoningen

Aanleiding voor het actieplan

Waarom ventileren?

In veel woningen is de luchtkwaliteit binnen slechter dan buiten. Bij onvoldoende ventilatie hopen zich in de woning vocht en schadelijke stoffen op. Bewoners produceren deze stoffen deels zelf, bijvoorbeeld door roken, douchen en koken. Daarnaast komen ongezonde stoffen vrij uit bijvoorbeeld vloerbedekking of bouwmaterialen. Slechte binnenlucht versterkt allergieën, luchtwegproblemen en irritatie van slijmvliezen, zeker bij ouderen en mensen die al ziek zijn. Uit bouwmaterialen komen de radioactieve edelgassen radon en thoron vrij, die bijdragen aan longkanker. Goede ventilatie helpt om concentraties van al deze schadelijke stoffen te verlagen. Daarom past het actieplan goed in het belang dat het kabinet hecht aan preventie van gezondheidsproblemen, zoals beoogd met het Nationaal Preventie Programma (NPP).

Tekortkomingen aan ventilatiesystemen

Tekortkomingen aan ventilatiesystemen ontstaan in alle schakels van de keten van de bouw, van het opstellen van het Programma van Eisen tot en met de opdrachtverlening, ontwerp en installatie, en komen na de oplevering aan het licht bij het gebruik en onderhoud. Voorbeelden zijn: te weinig luchtverversing, geluidsoverlast van de installatie, vervuilingen in het systeem, onjuiste installatie, onjuist gebruik en onvoldoende onderhoud.

Resultaten tot nu toe

De in het eerste jaar van het actieplan uitgevoerde acties waren vooral gericht op het faciliteren van alle partijen in de keten:

- Aedes (de branchevereniging van woningcorporaties) heeft een *handleiding* geschreven met twee *Programma's van Eisen* voor woningventilatie, een voor nieuwbouw en een voor renovatie. Deze is verspreid onder de leden van Aedes, NEPROM (de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen) en de NVB (de Nederlandse Vereniging van Bouwondernemers), met als doel dat opdrachtgevers deze benutten bij de opdrachtverlening.
- Stichting Waarborgfonds Koopwoningen (SWK), Woningborg, Bouwend Nederland en UNETO-VNI hebben een *toezichtprotocol ventilatie* opgesteld, dat vastlegt welke partij welk aspect van de ventilatievoorziening op welk moment controleert, hoe over de resultaten van de controle wordt gerapporteerd aan wie, en hoe eventueel noodzakelijke verbeteringen worden uitgevoerd.
- Het kennisinstituut ISSO heeft op verzoek van NEPROM en UNETO-VNI een vereenvoudigde *ventilatieprestatiekeuring ontw*ikkeld, een bepalingsmethode voor de vaststelling van de kwaliteit van de ventilatievoorzieningen bij de oplevering. Deze actie is nauw verweven met de opleveringstoets voor de energieprestatiecoëfficiënt in relatie tot het energielabel nieuwbouwwoningen. De methode is opgenomen in het opnameprotocol voor woningen en is via diverse websites bekend gemaakt.
- UNETO-VNI heeft twee *gebruikshandleidingen voor bewoners* ontwikkeld: een specifieke handleiding die installateurs kunnen aanpassen op het systeem dat zij installeren, en een generieke die consumenten zelf kunnen samenstellen aan de hand van kenmerken van hun woninginstallaties (op www.mijnhuisinstallatie.nl).

- De partijen hebben diverse *scholingsactiviteiten* ontplooid, met wisselende belangstelling. Zo hebben NEPROM, NVB, Bouwend Nederland en Aedes ventilatie meegenomen in hun scholingsactiviteiten in het kader van de KopStaartaanpak en het energielabel nieuwbouw. UNETO-VNI en de VLA hebben cursussen georganiseerd voor installatiebedrijven en servicemonteurs. De Bond van Nederlandse Architecten (BNA) is gestart met een cursus voor architecten over ventilatiesystemen. De Woonbond organiseert op aanvraag informatiebijeenkomsten en cursussen voor huurders, en het VACpunt Wonen houdt cursussen voor Adviescommissies Wonen.
- Op 13 maart 2013 is het *Informatiepunt Ventilatie* geopend, bestaande uit een website (www.informatiepuntventilatie.nl) en een helpdesk. Het Informatiepunt is een samenwerking van Milieu Centraal, de Vereniging Eigen Huis, de Nederlandse Woonbond, het VACpunt Wonen en de VLA.